T093 ATĐ 5 (43) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q137-Đại Chủng Uẩn-Luận về Cụ Kiến

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 137

LUAÄN VEÀ CUÏ KIEÁN (Phaàn 4)

Hoûi: Töôûng tröø boû saéc naøy töï Theå laø gì? Ñaùp: Tueä laøm töï Theå. Neáu nhö vaäy thì taïi sao duøng Töôûng laøm teân goïi? Bôûi vì trong tuï naøy thì taùc duïng cuûa Töôûng taêng maïnh. Nhö Trì töùc nieäm, Nieäm truù nhö thaân..., Boån taùnh sinh nieäm, Tuùc truù tuøy nieäm, ñeàu laáy Tueä laøm Theå, duøng Nieäm laøm teân goïi, bôûi vì taùc duïng cuûa Nieäm taêng maïnh. Töôûng aáy cuõng nhö vaäy. Ñaõ noùi veà töï Theå, caàn phaûi giaûi thích veà teân goïi cuûa phaùp aáy. Phaùp naøy vì sao maø goïi laø Töôûng tröø boû saéc? Bôûi vì phaùp naøy coù theå loaïi boû caùc saéc tích taäp khieán cho khoâng hieän roõ tröôùc maét, cho neân goïi laø Töôûng tröø boû saéc. Veà coõi, laø coõi Saéc. Veà ñòa, laø Tónh löï thöù tö. Veà sôû y, laø döïa vaøo thaân cuûa coõi Duïc. Veà haønh töôùng, laø haønh töôùng khoâng roõ raøng. Veà sôû duyeân, laø duyeân vôùi coõi Duïc. Hoûi: Phaùp naøy duyeân vôùi phaùp naøo cuûa coõi Duïc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Töùc laø duyeân vôùi nhöõng nôi hoá haàm-cuûi goã... Coù ngöôøi noùi: Töùc laø duyeân vôùi coõi hö khoâng ôû nôi aáy. Noùi nhö vaäy thì töùc laø duyeân vôùi taát caû caùc saéc ñaõ tröø boû. ÔÛ trong naøy coù ngöôøi noùi: Chæ duyeân vôùi caùc saéc cuûa töï thaân ñaõ tröø boû. Veà Nieäm truù, laø Thaân nieäm truù. Veà trí, laø trí theá tuïc. Veà Ñaúng trì, khoâng phaûi laø ñi cuøng Ñaúng trì. Veà caên, laø töông öng vôùi Xaû caên. Veà ñôøi(theá), laø goàm chung ba ñôøi, quaù khöù duyeân vôùi quaù khöù, hieän taïi duyeân vôùi hieän taïi, vò lai coù theå sinh thì duyeân vôùi vò lai, khoâng sinh thì duyeân vôùi ba ñôøi. Veà thieän-baát thieän vaø voâ kyù, chæ laø thieän, duyeân vôùi ba loaïi. Coù ngöôøi noùi: Chæ duyeân vôùi voâ kyù. Veà heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc, laø heä thuoäc coõi Saéc, duyeân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 673

vôùi heä thuoäc coõi Duïc. Veà Hoïc-Voâ hoïc-Phi hoïc phi voâ hoïc, laø Phi hoïc phi voâ hoïc, duyeân vôùi Phi hoïc phi voâ hoïc. Do kieán maø ñoaïn-do tu maø ñoaïn vaø khoâng ñoaïn, laø do tu maø ñoaïn, duyeân vôùi do tu maø ñoaïn. Duyeân vôùi thaân

mình-thaân khaùc vaø khoâng phaûi thaân, thì coù ngöôøi noùi: Chæ duyeân vôùi thaân mình. Coù ngöôøi noùi: Duyeân vôùi thaân mình vaø thaân khaùc. Coù ngöôøi noùi: Duyeân chung vôùi ba loaïi. Duyeân vôùi danh - duyeân vôùi nghóa, laø chæ duyeân vôùi nghóa. Gia haïnh ñaït ñöôïc - lìa nhieãm ñaït ñöôïc, laø gia haïnh ñaït ñöôïc chöù khoâng phaûi laø lìa nhieãm ñaït ñöôïc. Bôûi vì ngöôøi ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, neáu khoâng gia haïnh mong caàu Töôûng naøy, thì cuoái cuøng khoâng theå naøo daáy khôûi khieán cho hieän roõ tröôùc maét. Coù ngöôøi noùi: Phaät lìa nhieãm maø ñaït ñöôïc, bôûi vì ñaït ñöôïc luùc lìa nhieãm cuûa coõi Höõu Ñaûnh, ngöôøi khaùc thì do gia haïnh ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi khaùc cuõng lìa nhieãm maø ñaït ñöôïc, nhöng gia haïnh hieän roõ tröôùc maét. Phaät khoâng do gia haïnh, Ñoäc giaùc do gia haïnh baäc Haï, Thanh vaên hoaëc laø baäc Trung- hoaëc laø baäc Thöôïng. Nôi khôûi leân, laø ôû coõi Duïc chöù khoâng phaûi ôû coõi Saéc-Voâ saéc, ôû loaøi ngöôøi ba chaâu chöù khoâng phaûi ôû Baéc chaâu. Hoûi: Töôûng naøy do ai maø khôûi leân? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Chæ coù Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh. Coù ngöôøi noùi: Dò sinh cuõng khôûi leân. Dò sinh coù hai loaïi: 1. Dò sinh noäi phaùp. 2. Dò sinh ngoaïi phaùp. Dò sinh noäi phaùp coù theå khôûi leân chöù khoâng phaûi laø dò sinh ngoaïi phaùp, bôûi vì dò sinh ngoaïi phaùp suoát ñôøi chaáp ngaõ-sôï haõi voâ ngaõ, khoâng thích loaïi boû saéc sôû y beân trong. Ñaõ noùi veà nhöõng moân nhö töï taùnh… cuûa Töôûng naøy, tieáp theo caàn phaûi bieåu hieän roõ raøng veà coù xen taïp vaø khoâng xen taïp. Hoûi: Nhöõng ngöôøi khoâng coù Töôûng tröø boû saéc naøy ñeàu chöa lìa nhieãm coõi Saéc chaêng? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi chöa lìa nhieãm coõi Saéc ñeàu khoâng coù töôûng tröø boû saéc. Coù luùc khoâng coù töôûng tröø boû saéc nhöng khoâng phaûi laø chöa lìa nhieãm coõi Saéc, ñoù laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc maø chöa tieán vaøo Ñònh aáy. Hoûi: Nhöõng ngöôøi coù Töôûng tröø boû saéc ñeàu ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc chaêng? Ñaùp: Coù luùc ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc nhöng khoâng phaûi laø coù Töôûng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 674

tröø boû saéc, ñoù laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc maø chöa tieán vaøo Ñònh aáy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì tröôùc ñaây noùi Ñònh aáy chæ do gia haïnh maø ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø do lìa nhieãm maø ñaït ñöôïc. Bôûi vì tuy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, nhöng neáu khoâng gia haïnh thì luùc caàu mong Ñònh naøy, roát cuoäc khoâng coù theå khôûi leân khieán cho hieän roõ tröôùc maét. Coù ngöôøi noùi: Ñònh naøy tuy do lìa nhieãm maø ñaït ñöôïc, nhöng Ñoäc giaùc… caàn phaûi khôûi leân gia haïnh môùi khieán cho hieän roõ tröôùc maét. ÔÛ ñaây döïa vaøo Coù-Khoâng coù hieän roõ tröôùc maét ñeå soaïn luaän, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Hoûi: Noùi veà Töôûng tröø boû saéc naøy thì coù nhieàu nôi noùi, ñoù laø ôû ñaây noùi, trong chöông Taïp Uaån cuõng noùi laø tieán vaøo Ñònh Voâ saéc tröø boû Töôûng veà saéc. Trong Ba-la-dieãn-noa cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Nhöõng ngöôøi coù Töôûng tröø boû saéc, coù theå tröø boû taát caû thaân, ÔÛ trong noäi phaùp vaø ngoaïi phaùp, khoâng coù ngöôøi naøo khoâng troâng thaáy.” Trong phaåm Chuùng Nghóa cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoái vôùi Töôûng-coù Töôûng khoâng phaûi ngay nôi lìa, Cuõng khoâng phaûi khoâng coù Töôûng-khoâng tröø boû Töôûng, Nhö

vaäy bình ñaúng töø boû nhöõng Töôûng veà saéc, Ñoái vôùi nhaân duyeân aáy khoâng coù gì nhieãm töôùc.” Nghóa cuûa nhöõng caùch noùi nhö vaäy coù gì khaùc nhau? Ñaùp: ÔÛ ñaây noùi: Coù theå loaïi boû caùc saéc tích taäp khieán cho khoâng hieän roõ töôùc maét, goïi laø Töôûng töø boû saéc. Trong Ba-la-dieãn-noa vaø phaåm Chuùng Nghóa noùi: Ñoaïn aùi cuûa coõi Saéc goïi laø Töôûng töø boû saéc. Trong chöông Taïp Uaån noùi: Khoâng duyeân vôùi caùc saéc löu chuyeån cuûa ñòa döôùi, goïi laø Töôûng töø boû saéc. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây noùi Töôûng töø boû saéc naøy thuoäc veà Tónh löï thöù tö. Trong Ba-la-dieãn-noa vaø phaåm Chuùng Nghóa noùi: Töôûng töø boû saéc laø thuoäc veà baûy ñòa, ñoù laø Caän phaàn cuûa Vò chí-Trung gian-boán Tónh löï vaø Khoâng voâ bieân xöù. Trong chöông Taïp Uaån ñaõ noùi Töôûng töø boû saéc cuõng thuoäc veà baûy ñòa, ñoù laø ñoù laø boán Voâ saéc vaø ba Caän phaàn treân. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây noùi Töôûng töø boû saéc laø Thaân nieäm truù. Trong Ba-la-dieãn-noa vaø phaåm Chuùng Nghóa noùi: Töôûng töø boû saéc laø Phaùp nieäm truù. Trong chöông Taïp Uaån ñaõ noùi Töôûng töø boû saéc laø bao goàm boán Nieäm truù. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây noùi Töôûng töø boû saéc laø phaùp khoâng gioáng nhau, ba nôi coøn laïi ñaõ noùi laø phaùp gioáng nhau. Coù ngöôøi noùi: Trong chöông Taïp Uaån ñaõ noùi laø phaùp gioáng nhau,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 675

ba nôi coøn laïi ñaõ noùi laø phaùp khoâng gioáng nhau. Ñaây goïi laø nghóa khaùc nhau cuûa nhöõng caùch noùi. Boán Thöùc truù vaø baûy Thöùc truù, laø boán thaâu nhieáp baûy hay laø baûy thaâu nhieáp boán? cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät veà nghóa trong kinh. Nghóa laø trong kinh noùi: Boán Thöùc truù- baûy Thöùc truù-chín Höõu tình cö. Nhöng maø khoâng phaân bieät roäng ra, cuõng khoâng giaûi thích veà thaâu nhieáp, nay muoán giaûi thích roäng ra vaø hieån baøy thaâu nhieáp laãn nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Boán Thöùc truù, nhö trong kinh noùi: 1. “Saéc tuøy theo Thöùc truù. 2. Thoï tuøy theo Thöùc truù. 3. Töôûng tuøy theo Thöùc truù. 4. Haønh tuøy theo Thöùc truù.” Saéc tuøy theo Thöùc truù, ñoù laø Saéc höõu laäu tuøy thuaän maø giöõ laáy, do soá höõu tình thaâu nhieáp; Haønh tuøy theo Thöùc truù cuõng nhö vaäy. Thoï tuøy theo Thöùc truù, ñoù laø Thoï höõu laäu tuøy thuaän maø giöõ laáy; Töôûng tuøy theo Thöùc truù cuõng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Saéc tuøy theo Thöùc truù, ñoù laø Saéc höõu laäu tuøy thuaän maø giöõ laáy, do soá höõu tình vaø soá phi höõu tình thaâu nhieáp; Haønh tuøy theo Thöùc truù cuõng nhö vaäy. Thoï-Töôûng tuøy theo Thöùc truù, noùi nhö töôùc. Hoûi: Uaån thuoäc soá höõu tình noùi laø Thöùc truù, vieäc naøy coù theå nhö vaäy, Uaån thuoäc veà soá phi höõu tình taïi sao goïi laø Thöùc truù? Ñaùp: Coù nhieàu loaïi Thöùc truù, ñoù laø Thöùc truù töông öng, Thöùc truù caâu höõu, Thöùc truù sôû y, Thöùc truù sôû duyeân, Thöùc truù sôû haønh; Uaån thuoäc veà soá phi höõu tình, laø sôû duyeân cuûa Thöùc cho neân goïi laø Thöùc truù. Ñaõ noùi veà töï taùnh, caàn phaûi noùi ñeán nhaân duyeân. Hoûi: Vì nhaân duyeân gì cho neân noùi teân goïi laø Thöùc truù? Ñaùp: Thöùc truù ôû trong naøy, truù nhö nhau-truù gaàn guõi cho neân goïi laø Thöùc truù. Nhö nôi ôû cuûa voi ngöïa… goïi laø nôi voi ngöïa cö truù. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy do Hyû töôùi thaám maø Thöùc

taêng tröôûng roäng lôùn, cho neân goïi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy do AÙi töôùi thaám maø Thöùc thaâu nhieáp tieáp nhaän khoâng taùch lìa, cho neân goïi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy caùc Thöùc höõu laäu tuøy thuaän giöõ laáy, Thöùc sinh khôûi chaáp tröôùc, an truù maø taêng tröôûng, cho neân goïi laø Thöùc truù. Hoûi: Vì sao phaùp voâ laäu khoâng thieát laäp Thöùc truù?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 676

Ñaùp: Bôûi vì caùc phaùp voâ laäu khoâng coù töôùng cuûa Thöùc truù. Laïi nöõa, neáu phaùp coù theå taêng theâm quaû baùo, coù theå thaâu nhieáp tieáp nhaän quaû baùo, coù theå duy trì quaû baùo, thì thieát laäp Thöùc truù; caùc phaùp voâ laäu coù theå laøm suùt giaûm quaû baùo, coù theå laøm traùi ngöôïc haïi ñeán quaû baùo, coù theå phaù hoaïi quaû baùo, cho neân khong phaûi laø Thöùc truù. Laïi nöõa, neáu phaùp thaäm chí laø quan heä cuûa Thaân kieán, cho ñeán rôi vaøo Khoå-Taäp ñeá, thì thieát laäp Thöùc truù; caùc phaùp voâ laäu thaäm chí khoâng phaûi laø quan heä cuûa Thaân kieán, cho ñeán khoâng rôi vaøo Khoå-Taäp ñeá, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu phaùp do Hyû töôùi thaám maø Thöùc ôû trong ñoù taêng tröôûng roäng lôùn, thì thieát laäp laøm Thöùc truù; caùc phaùp voâ laäu cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu phaùp do AÙi töôùi thaám maø Thöùc ôû trong ñoù thaâu nhieáp tieáp nhaän khoâng taùch lìa, thì thieát laäp laøm Thöùc truù, caùc phaùp voâ laäu thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu phaùp laø caùc Thöùc höõu laäu tuøy thuaän giöõ laáy, Thöùc ôû trong ñoù sinh khôûi chaáp tröôùc, an truù maø taêng tröôûng, thì thieát laäp laøm Thöùc truù; caùc phaùp voâ laäu cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Hoûi: Vì sao Thöùc khoâng phaûi laø Thöùc truù? Ñaùp: Vì Thöùc cho neân thieát laäp Thöùc truù, nhö vì Vua cho neân thieát laäp choã ngoài cuûa Vua. Nhö choã ngoài cuûa Vua, giöôøng naèm cuûa Vua-ñöôøng ñi cuûa Vua cuõng nhö vaäy. Nhö Vua khoâng phaûi laø ñöôøng ñi, ñöôøng ñi khoâng phaûi laø Vua, laø nôi Vua ñi laïi cho neân goïi laø ñöôøng ñi cuûa Vua. Nhö vaäy Thöùc khoâng phaûi laø truù, truù khoâng phaûi laø Thöùc, laø nôi Thöùc cö truù cho neân goïi laø Thöùc truù. Vì theá cho neân Thöùc khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu phaùp do Thöùc cai quaûn ñieàu khieån, nhö voi- ngöïa-thuyeàn beø do con ngöôøi cai quaûn ñieàu khieån, thì phaùp aáy thieát laäp Thöùc truù; khoâng phaûi laø Thöùc cai quaûn ñieàu khieån ñoái vôùi Thöùc, cho neân Thöùc khoâng phaûi laø Thöùc truù. Laïi nöõa, neáu phaùp cuøng sinh-cuøng truù-cuøng dieät vôùi Thöùc, ñoái vôùi Thöùc coù taùc duïng, thì thieát laäp Thöùc truù, Thöùc ñoái vôùi Thöùc thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Thöùc truù thì phaùp voán nhö vaäy, cuøng vôùi Thöùc ñeàu ôû hieän taïi, laø nôi cö truù cuûa Thöùc, chöù khoâng phaûi laø Thöùc cuøng vôùi Thöùc maø coù theå coù quan heä naøy. Hoûi: Töï Thöùc vaø Thöùc khaùc ñeàu ôû hieän taïi,vì sao khoâng laàn löôït chuyeån ñoåi thieát laäp Thöùc truù?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 677

Ñaùp: Bôûi vì töï Thöùc ñoái vôùi töï Thöùc khoâng phaûi laø Thöùc truù, ñoái vôùi Thöùc khaùc cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù töôùng khaùc. Laïi nöõa, ñoái vôùi töï Thöùc gaàn guõi haõy coøn khoâng phaûi laø Thöùc truù, huoáng gì ñoái vôùi sô nhaït xa xoâi? Coù ngöôøi noùi: Neáu phaùp vaø Thöùc do ba hoøa hôïp maø sinh, cuøng coù taùc duïng vôùi nhau, thì thieát laäp laøm Thöùc truù; khoâng phaûi laø Thöùc cuøng vôùi Thöùc do ba hoøa hôïp maø sinh, cuøng coù taùc duïng vôùi nhau, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Bôûi vì truù ôû trong töï phaàn cuûa Thöùc, cho neân töï phaàn cuûa caùc Uaån coù ñöôïc teân goïi Thöùc truù, nghóa laø Uaån cuûa coõi Duïc laø nôi cö truù cuûa Thöùc coõi Duïc, Uaån cuûa coõi Saéc laø nôi cö truù cuûa Thöùc coõi Saéc, Uaån cuûa coõi Voâ saéc laø nôi cö truù cuûa Thöùc coõi Voâ saéc, Uaån cuûa Tónh löï thöù nhaát laø nôi cö truù cuûa Thöùc thuoäc Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán Uaån cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø nôi cö truù cuûa Thöùc thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Hoûi: Sinh ôû coõi Duïc khôûi leân taâm voâ laäu cuûa coõi Saéc-Voâ saéc hieän roõ ôû tröôùc maét, hai Uaån hieän taïi coù phaûi laø Thöùc truù hay khoâng? Ñaùp: Neân noùi laø Thöùc truù. Hoûi: Khoâng coù ñoàng phaàn cuûa Thöùc cö truù trong ñoù, vì sao goïi laø Thöùc truù? Ñaùp: Bôûi vì coù ñöôïc töôùng cuûa Thöùc truù, nghóa laø ñoàng phaàn cuûa Thöùc duyeân vaøo nôi khaùc cho neân khoâng sinh ra, chöù khoâng phaûi laø Thöùc naøy khoâng coù theå sinh ra, cho neân cuõng goïi laø Thöùc truù. Nhö beân caïnh suoái hoà, laép ñaët mieäng cuûa caùc loaøi voi-ngöïa-traâu-sö töû… ñeå laøm ñöôøng roùt vaøo, luùc nöôùc khoâng chaûy vaøo, thì khoâng phaûi laø nhöõng loaïi naøy laøm caûn trôû, neáu nöôùc chaûy vaøo thì laøm thaønh sôû y cho nöôùc, tuy nöôùc khoâng chaûy maø cuõng goïi laø ñöôøng roùt vaøo; thöùc aáy cuõng nhö vaäy. Baûy Thöùc truù, nhö trong kinh noùi: “Höõu tình coù saéc, thaân khaùc nhau-töôûng khaùc nhau, nhö loaøi ngöôøi vaø moät phaàn loaøi trôøi, laø Thöùc truù thöù nhaát.” Coù saéc, nghóa laø höõu tình aáy coù saéc coù theå hieån baøy roõ raøng, coù saéc thaân, coù saéc thuoäc Giôùi-Xöù-Uaån, coù saéc thi thieát, cho neân goïi laø coù saéc. Höõu tình, ñoù laø Ñeá nghóa-Thaéng nghóa, Theå cuûa höõu tình khoâng coù theå ñaït ñöôïc chöù khoâng phaûi laø thaät coù, nhöng ôû trong Giôùi-Xöù-Uaån, döïa vaøo Töôûng thi thieát maø noùi laø Höõu tình, Naïi-laïc, YÙ sinh, Nho ñoàng, Nuoâi döôõng, Boå-ñaëc-giaø-la, Maïng soáng, Sinh ra, cho neân goïi laø höõu tình. Thaân khaùc nhau, ñoù laø höõu tình aáy coù caùc loaïi thaân, caùc loaïi hình

daùng-töôùng maïo hieån baøy sai bieät, cho neân goïi laø Thaân khaùc nhau. Töôûng khaùc nhau, ñoù laø höõu tình aáy coù Töôûng veà vui, Töôûng veà khoå, Töôûng veà khoâng khoå vui, cho neân goïi laø Töôûng khaùc nhau. Nhö loaøi ngöôøi vaø moät phaàn loaøi trôøi, loaøi ngöôøi töùc laø taát caû moïi ngöôøi, moät phaàn loaøi trôøi ñoù laø trôøi coõi Duïc. Laø Thöùc truù thöù nhaát, thöù nhaát töùc laø soá ñaàu tieân trong thöù töï; Thöùc truù ñoù laø saéc-thoï-töôûng-haønh-thöùc maø höõu tình heä thuoäc. Giaûi thích veà nghóa cuûa Thöùc truù ñaõ noùi nhö tröôùc. “Höõu tình coù saéc, thaân khaùc nhau- töôûng nhö nhau, nhö trôøi Phaïm Chuùng, ñoù laø loaøi trôøi sinh khôûi ñaàu tieân, laø Thöùc truù thöù hai.” Coù saéc… noùi nhö tröôùc. Töôûng

nhö nhau, ñoù laø höõu tình aáy Töôûng veà nhieãm khoâng coù gì khaùc nhau. Nhö trôøi Phaïm Chuùng, ñaây laø hieån baøy veà chö Thieân coõi Phaïm Theá. Ñoù laø loaøi trôøi sinh khôûi ñaàu tieân, nghóa laø loaøi trôøi aáy môùi sinh ra cuøng khôûi leân Töôûng veà nhieãm, sau thì Töôûng khaùc nhau. Laø Thöùc truù thöù hai, thöù hai döïa theo tröôùc; Thöùc truù noùi nhö tröôùc. “Höõu tình coù saéc, thaân nhö nhau-töôûng khaùc nhau, nhö trôøi coõi Cöïc Quang Tònh, laø Thöùc truù thöù ba.” Coù saéc… noùi nhö tröôùc. Thaân nhö nhau, nghóa laø höõu tình aáy coù moät loaïi thaân, moät loaïi hình daùng-töôùng maïo hieån baøy khoâng coù gì khaùc nhau. Töôûng khaùc nhau, nghóa laø höõu tình aáy coù Töôûng veà vui, Töôûng veà khoâng khoå-khoâng vui, bôûi vì chö Thieân coõi aáy chaùn ngaùn Hyû caên cuûa ñòa Caên baûn roài khôûi leân Xaû caên cuûa ñòa Caän phaàn hieän roõ tröôùc maét, chaùn ngaùn Xaû caên cuûa ñòa Caän phaàn roài khôûi leân Hyû caên cuûa ñòa Caên baûn hieän roõ tröôùc maét. Nhö ngöôøi giaøu sang chaùn ngaùn duïc laïc roài vui thích truù trong phaùp laïc, chaùn ngaùn phaùp laïc roài vui thích truù trong duïc laïc. Nhö trôøi coõi Cöïc Quang Tònh, ñaây laø hieån baøy veà chö Thieân ôû Tónh löï thöù hai. “Höõu tình coù saéc, thaân nhö nhau- töôûng nhö nhau, nhö trôøi coõi Bieán Tònh, laø Thöùc truù thöù tö.” Coù saéc… noùi nhö tröôùc. Töôûng nhö nhau, nghóa laø höõu tình aáy coù Töôûng veà voâ phuù voâ kyù khoâng coù gì khaùc nhau. Nhö trôøi coõi Bieán Tònh, ñaây laø hieån baøy veà chö Thieân ôû Tónh löï thöù ba. “Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân caùc Töôûng

veà saéc, bôûi vì ñeàu aån kín caùc Töôûng coù ñoái ñaõi, bôûi vì khoâng taùc yù ñoái vôùi caùc Töôûng khaùc nhau, tieán vaøo voâ bieân Khoâng, truù ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù, nhö trôøi tuøy theo Khoâng voâ bieân xöù, laø Thöùc truù thöù naêm. Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Khoâng voâ bieân xöù, tieán vaøo voâ bieân Thöùc, truù ñaày ñuû vaøo Thöùc voâ bieân xöù, nhö trôøi tuøy theo Thöùc voâ bieân xöù, laø Thöùc truù thöù saùu. Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Thöùc voâ bieân xöù, tieán vaøo khoâng coù gì sôû höõu, truù ñaày ñuû trong Voâ sôû höõu xöù, nhö trôøi tuøy theo Voâ sôû höõu xöù, laø Thöùc truù thöù baûy.” Trong naøy, caùc höõu tình khoâng coù saéc, nghóa laø höõu tình aáy khoâng coù saéc coù theå hieån baøy roõ raøng, bôûi vì khoâng coù saéc thaân, khoâng coù saéc thuoäc Giôùi-Xöù-Uaån, khoâng coù saéc thi thieát, cho neân goïi laø khoâng coù saéc. Höõu tình… noùi nhö tröôùc. Taát caû ñeàu vöôït leân treân Khoâng voâ bieân xöù…, nhö nôi khaùc noùi. Thöùc truù, ñoù laø thoï-töôûng- haønh- thöùc maø höõu tình aáy heä thuoäc. Hoûi: Vì sao Tónh löï thöù nhaát coù thaân khaùc nhau chöù khoâng phaûi laø ñòa treân? Ñaùp: Bôûi vì Tónh löï thöù nhaát thieát laäp vua-caùc quan coù sai bieät, ñoù laø Ñaïi Phaïm Vöông cuøng vôùi caùc Phaïm Phuï vaø caùc Phaïm Chuùng thöôøng xuyeân tuï hoäi, ôû trong ñoù caùc loaïi hình daùng-töôùng maïo hieån baøy, y phuïc- ngoân ngöõ ñeàu coù söï sai bieät; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù nhaát tieáp nhaän (thoï) Thöôïng-Trung-Haï khoâng coù gì khaùc nhau, bôûi vì nghieäp dò thuïc cho neân thaân coù khaùc nhau; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù

nhaát tieáp nhaän coù Taàm-Töù, bôûi vì nghieäp dò thuïc cho neân thaân coù khaùc nhau; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù nhaát tieáp nhaän Bieåu - Voâ bieåu, bôûi vì nghieäp dò thuïc cho neân thaân coù khaùc nhau; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù nhaát tieáp nhaän boán Thöùc thaân töông öng, bôûi vì nghieäp dò thuïc cho neân thaân coù khaùc nhau; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù nhaát tieáp nhaän ba Thoï töông öng, bôûi vì nghieäp dò thuïc cho neân thaân coù khaùc nhau; ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân thaân cuûa Tónh löï thöù nhaát khaùc nhau, thaân cuûa ñòa treân nhö nhau. Vaû laïi, Tónh löï thöù nhaát do Töôûng nhieãm oâ cho neân noùi laø Töôûng nhö nhau, Tónh löï thöù hai do Töôûng thieän cho neân noùi laø Töôûng khaùc nhau, Tónh löï thöù ba do Töôûng dò thuïc voâ phuù voâ kyù cho neân noùi laø Töôûng nhö nhau.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 680

Hoûi: Vì sao neõo aùc, Tónh löï thöù tö, Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñeàu khoâng thieát laäp Thöùc truù? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Nhöõng nôi aáy cuõng caàn phaûi thieát laäp ôû trong Thöùc truù, maø khoâng thieát laäp, laø coù caùch noùi khaùc. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Ñaây laø Ñöùc Theá Toân toùm löôïc ñieàu quan troïng maø noùi, nhöng neõo aùc... thaâu nhieáp ôû trong naøy, ñoù laø caùc neõo aùc neân bieát thaâu nhieáp ôû trong Thöùc truù thöù nhaát, Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp trong ba Thöùc truù tieáp theo, Phi töôûng phi phi töôûng xöù thaâu nhieáp trong ba Thöùc truù sau. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì coõi nhö nhau.” Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo coù hai loaïi Thöùc coù theå ñaït ñöôïc phaàn nhieàu, thì thieát laäp laøm thöùc truù: 1. Thöùc do AÙi thaâu nhieáp tieáp nhaän. 2. Thöùc do Kieán thaâu nhieáp tieáp nhaän. Neõo aùc vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, phaàn nhieàu khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc do AÙi thaâu nhieáp tieáp nhaän; Tónh löï thöù tö phaàn nhieàu khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc do Kieán thaâu nhieáp tieáp nhaän, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo coù ba loaïi Thöùc coù theå ñaït ñöôïc phaàn nhieàu, thì thieát laäp laøm thöùc truù: 1. Thöùc do Kieán maø ñoaïn. 2. Thöùc do Tu maø ñoaïn. 3. Thöùc khoâng ñoaïn. Neõo aùc vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, caû hai nôi khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc khoâng ñoaïn; Tónh löï thöù tö phaàn nhieàu khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc do Kieán maø ñoaïn, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi dò sinh ôû Tónh löï thöù tö ñeàu coù Thöùc do Kieán maø ñoaïn coù theå ñaït ñöôïc hay sao? Ñaùp: Tuy coù maø bôûi vì ôû ñòa aáy khoâng phaûi laø coù theå ñaït ñöôïc phaàn nhieàu, trôøi Nguõ Tònh Cö thì hoaøn toaøn khoâng coù. Hoûi: Loaøi ngöôøi vaø trôøi coõi Duïc, cuõng khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc khoâng ñoaïn, leõ ra khoâng phaûi laø Thöùc truù? Ñaùp: Coù theå ñaït ñöôïc coù hai loaïi: 1. Töï taùnh coù theå ñaït ñöôïc. 2. Sôû y coù theå ñaït ñöôïc. Loaøi ngöôøi vaø trôøi coõi Duïc, Thöùc khoâng ñoaïn tuy khoâng phaûi laø töï taùnh coù theå ñaït ñöôïc, maø sôû y coù theå ñaït ñöôïc, cho neân thieát laäp Thöùc truù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 681

Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, Thöùc khoâng ñoaïn cuõng laø sôû y coù theå ñaït ñöôïc hay sao, bôûi vì sinh ñeán coõi aáy coù ngöôøi ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn? Ñaùp: Tuy coù maø khoâng phaûi laø phaàn nhieàu, bôûi vì sinh ñeán trong coõi aáy thì taïm thôøi khôûi leân Thaùnh ñaïo, choïn laáy quaû Voâ hoïc roài, cho ñeán Nieát-baøn vaãn khoâng hieän roõ tröôùc maét. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi coù saùu loaïi thöùc coù theå ñaït ñöôïc phaàn nhieàu thì thieát laäp Thöùc truù, ñoù laø Thöùc do kieán Khoå maø ñoaïn, cho ñeán Thöùc do tu maø ñoaïn, vaø Thöùc khoâng ñoaïn. Neõo aùc vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, caû hai nôi khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc khoâng ñoaïn, Tónh löï thöù tö phaàn nhieàu khoâng coù theå ñaït ñöôïc Thöùc do boán loaïi tröôùc maø ñoaïn, cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Hoûi-ñaùp phaân bieät nhö tröôùc neân bieát. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo maø Thöùc thích truù thì thieát laäp laøm Thöùc truù, trong caùc neõo aùc do khoå böùc baùch cho neân Thöùc khoâng thích truù. Tónh löï thöù tö thích di chuyeån cho neân Thöùc khoâng an truù, nghóa laø caùc dò sinh hoaëc laø thích tieán vaøo Voâ saéc, hoaëc laø thích tieán vaøo Voâ töôûng, hoaëc laø thích laøm cho Thöùc dieät; neáu caùc Thaùnh giaû thì hoaëc laø thích tieán vaøo Voâ saéc, hoaëc laø thích tieán vaøo Tònh cö, hoaëc laø thích tieán vaøo Voâ dö Nieát-baøn. Phi töôûng phi phi töôûng xöù, bôûi vì raát vaéng laëng maø taâm yeáu keùm, cho neân Thöùc khoâng thích truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo khoâng coù phaùp huûy hoaïi Thöùc maø coù theå ñaït ñöôïc, thì thieát laäp laøm Thöùc truù. Trong caùc neõo aùc coù Khoå thoï cao nhaát, Tónh löï thöù tö coù Ñònh Voâ töôûng vaø dò thuïc cuûa Voâ töôûng, Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù Ñònh Dieät taän, bôûi vì phaùp coù theå huûy hoaïi Thöùc cho neân khoâng phaûi laø Thöùc truù. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo do hai quan heä maø phaùt khôûi caùc Thöùc thuø thaéng thuoäc phaàn khaùc, khieán cho hieän roõ ôû tröôùc maét, thì thieát laäp laøm Thöùc truù: 1. Do Ñònh. 2. Do Sinh. Neõo aùc vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hai quan heä ñeàu khoâng coù; Tónh löï thöù tö tuy coù Ñònh maø khoâng coù Sinh. Coù ngöôøi noùi: Neõo aùc caû hai quan heä ñeàu khoâng coù, Tónh löï thöù tö tuy coù Ñònh maø khoâng coù Sinh, Phi töôûng phi phi töôûng xöù tuy coù Sinh maø khoâng coù Ñònh. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân neõo aùc… khoâng phaûi laø Thöùc truù. Hoûi: Vì sao Thöùc trong boán Thöùc truù khoâng phaûi laø Thöùc truù, Thöùc trong baûy Thöùc truù ñeàu laø Thöùc truù?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 682

Ñaùp: Bôûi vì nhaân khaùc cho neân thieát laäp boán Thöùc truù, bôûi vì nhaân khaùc cho neân thieát laäp baûy Thöùc truù. Nghóa laø neáu coù phaùp do Thöùc cai quaûn ñieàu khieån, cuøng vôùi Thöùc hieän haønh thaân caän hoøa hôïp, thì thieát laäp boán Thöùc truù; bôûi vì Thöùc höôùng veà vôùi Thöùc khoâng coù quan heä nhö vaäy, cho neân khoâng thieát laäp ôû trong boán Thöùc truù. Neáu phaùp laøm nhaân-laøm quaû cho Thöùc, laàn löôït chuyeån ñoåi giuùp ñôõ nhau, thì thieát laäp baûy Thöùc truù; Thöùc höôùng veà vôùi Thöùc coù quan heä nhö vaäy, cho neân thieát laäp ôû trong baûy Thöùc truù. Chín nôi höõu tình cö truù (höõu tình cö), nhö trong kinh noùi: “Höõu tình coù saéc, thaân khaùc nhau-töôûng khaùc nhau, nhö loaøi

ngöôøi vaø moät phaàn cuûa loaøi trôøi, laø nôi cö truù thöù nhaát cuûa höõu tình. Höõu tình coù saéc, thaân khaùc nhau-töôûng nhö nhau, nhö coõi trôøi Phaïm Chuùng, laø nôi cö truù thöù hai cuûa höõu tình. Höõu tình coù saéc, thaân nhö nhau-töôûng khaùc nhau, nhö coõi trôøi Cöïc Quang Tònh, laø nôi cö truù thöù ba cuûa höõu tình. Höõu tình coù saéc, thaân nhö nhau-töôûng nhö nhau, nhö coõi trôøi Bieán Tònh, laø nôi cö truù thöù tö cuûa höõu tình." Coù saéc... noùi nhö tröôùc. Höõu tình cö, ñoù laø saéc-thoï-töôûng-haønh- thöùc maø höõu tình aáy heä thuoäc, laïi laø nôi sinh-nôi nöông töïa- nôi cö truù- nôi hoaït ñoäng cöûa höõu tình, cho neân goïi laø Höõu tình cö. "Höõu tình coù saéc, khoâng coù töôûng-khoâng coù töôûng khaùc, nhö höõu tình coõi trôøi Voâ töôûng, laø nôi cö truù thöù naêm cuûa höõu tình." Coù saéc... noùi nhö tröôùc. Khoâng coù Töôûng, bôûi vì coõi aáy traûi qua thôøi gian daøi caùc Töôûng ñeàu dieät. Bôûi vì nghóa naøy cho neân goïi laø höõu tình coõi trôøi Voâ töôûng. "Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Töôûng veà saéc, bôûi vì caùc Töôûng coù ñoái ñaõi ñeàu aån kín, bôûi vì khoâng taùc yù ñoái vôùi Töôûng naøo khaùc, tieán vaøo Voâ bieân Khoâng, truù ñaày ñuû trong Khoâng voâ bieân xöù, nhö coõi trôøi tuøy theo Khoâng voâ bieân xöù, laø nôi cö truù thöù saùu cuûa höõu tình. Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Khoâng voâ bieân xöù, tieán vaøo Voâ bieân Thöùc, truù ñaày ñuû trong Thöùc voâ bieân xöù, nhö coõi trôøi tuøy theo Thöùc voâ bieân xöù, laø nôi cö truù thöù baûy cuûa höõu tình. Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Thöùc voâ bieân xöù, tieán vaøo khoâng coù gì sôû höõu, truù ñaày ñuû trong Voâ sôû höõu xöù, nhö coõi trôøi tuøy theo Voâ sôû höõu xöù, laø nôi cö truù thöù taùm cuûa höõu tình. Höõu tình khoâng coù saéc, bôûi vì taát caû ñeàu vöôït leân treân Voâ sôû höõu xöù, tieán vaøo truù ñaày ñuû trong Phi töôûng phi phi töôûng xöù, nhö coõi trôøi tuøy theo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø nôi cö truù thöù chín cuûa höõu tình. Khoâng coù saéc... noùi nhö tröôùc. Taát caû ñeàu vöôït leân treân Voâ sôû höõu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 137 683

xöù..., nhö nôi khaùc noùi. Hoûi: Vì sao neõo aùc vaø Voâ töôûng voán khoâng thaâu nhieáp, coõi trôøi Quaûng Quaû... khoâng phaûi laø nôi cö truù cuûa höõu tình? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Nhöõng nôi aáy cuõng phaûi thieát laäp laøm nôi cö truù cuûa höõu tình, maø khoâng thieát laäp laø coù caùch noùi khaùc. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Ñaây laø Ñöùc Theá Toân toùm löôïc ñieàu quan troïng maø noùi. Nhöng neõo aùc... thaâu nhieáp ôû trong naøy, nghóa laø caùc neõo aùc neân bieát thaâu nhieáp vaøo nôi cö truù thöù nhaát cuûa höõu tình, Voâ töôûng voán khoâng thaâu nhieáp, coõi trôøi Quaûng Quaû... neân bieát thaâu nhieáp vaøo nôi cö truù thöù naêm cuûa höõu tình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñòa nhö nhau." Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo maø höõu tình nôi khaùc thích ñeán cö truù, ñaõ cö truù trong ñoù, khoâng thích chuyeån dôøi, thì nôi aáy coù theå thieát laäp laøm nôi cö truù cuûa höõu tình. Trong caùc neõo aùc caû hai ñeàu khoâng nhö vaäy, chæ do nghieäp löïc khieán cho höôùng ñeán-khieán cho cö truù; neáu tuøy theo yù muoán thì saùt-na khoâng döøng laïi, cho neân khoâng thieát laäp. Tónh löï thöù tö, tröø ra coõi trôøi Voâ töôûng, coøn laïi tuy thích ñeán maø hay chuyeån dôøi, nhö

thaønh aáp xa xoâi moïi ngöôøi khoâng thích cö truù, nghóa laø dò sinh aáy hoaëc thích Voâ saéc, hoaëc thích Voâ töôûng. Neáu caùc Thaùnh giaû thì hoaëc laø thích coõi trôøi Tònh Cö, hoaëc laø thích Voâ saéc, hoaëc laø thích tieán vaøo Nieát-baøn. Nhö thaønh aáp ôû choán bieân giôùi xa xoâi, bôûi vì luoân luoân bò giaëc cöôùp-nöôùc ñoái ñòch beân caïnh xaâm laán, taàng lôùp quyù toäc coù nhieàu cuûa caûi thích chuyeån ñeán nôi khaùc, tuy giöõ laïi phaàn ít ñeå nuoâi ngöôøi canh giöõ, coù nhöõng ngöôøi buoân ñeán mong caàu trao ñoåi buoân baùn, maø ngöôøi canh giöõ noùi cho bieát raèng: Nôi naøy nhieàu tai hoïa khoâng coù gì ñeå buoân baùn trao ñoåi. Nhöõng ngöôøi buoân ñeàu noùi: Ñaây khoâng phaûi laø choán thaønh aáp. Nhö vaäy, coõi trôøi Voâ töôûng voán khoâng thaâu nhieáp, do nghieäp- phieàn naõo xua ñuoåi maø luoân luoân thích chuyeån dôøi, cho neân khoâng noùi nôi aáy laø nôi cö truù cuûa höõu tình. Ñaõ phaân bieät veà ba loaïi töï taùnh, nay seõ noùi veà töôùng xen taïp-khoâng coù xen taïp. Hoûi: Boán Thöùc truù vaø baûy Thöùc truù, laø boán thaâu nhieáp baûy hay laø baûy thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc boán maø khoâng phaûi laø baûy, ñoù laø neõo ñòa nguïc-baøng sinh- ngaï quyû, saéc-thoï-töôûng-haønh cuûa coõi trôøi Quaûng Quaû, vaø thoï-töôûng- haønh cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù.

2. Coù luùc baûy maø khoâng phaûi laø boán, ñoù laø taâm cuûa loaøi ngöôøi, trôøi coõi Duïc, Phaïm Chuùng, Cöïc Quang Tònh, Bieán Tònh, Khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôû höõu xöù. 3. Coù luùc cuõng laø boán cuõng laø baûy, ñoù laø saéc-thoï-töôûng-haønh cuûa loaøi ngöôøi, trôøi coõi Duïc, Phaïm Chuùng, Cöïc Quang Tònh, Bieán Tònh, vaø thoï-töôûng-haønh cuûa Khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôû höõu xöù. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø boán cuõng khoâng phaûi laø baûy, ñoù laø taâm cuûa neõo ñòa nguïc-baøng sinh-ngaï quyû, coõi trôøi Quaûng Quaû, Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Trong naøy, nguyeân côù noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Boán Thöùc truù vaø chín Höõu tình cö, laø boán thaâu nhieáp chín hay laø chín thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc boán maø khoâng phaûi laø chín, ñoù laø neõo ñòa nguïc-baøng sinh-ngaï quyû, coõi trôøi Voâ töôûng voán khoâng thaâu nhieáp, saéc-thoï-töôûng- haønh cuûa coõi trôøi Quaûng quaû. 2. Coù luùc chín maø khoâng phaûi laø boán, ñoù laø taâm cuûa loaøi ngöôøi, trôøi coõi Duïc, Phaïm Chuùng, Cöïc Quang Tònh, Bieán Tònh, trôøi Voâ töôûng, boán Voâ saéc. 3. Coù luùc cuõng laø boán cuõng laø chín, ñoù laø saéc-thoï-töôûng-haønh cuûa loaøi ngöôøi, trôøi coõi Duïc, Phaïm Chuùng, Cöïc Quang Tònh, Bieán Tònh, trôøi Voâ töôûng, vaø thoï-töôûng-haønh cuûa boán Voâ saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø boán cuõng khoâng phaûi laø chín, ñoù laø taâm cuûa neõo ñòa nguïc-baøng sinh-ngaï quyû, trôøi Voâ töôûng voán khoâng thaâu nhieáp, vaø taâm cuûa trôøi Quaûng Quaû. Trong naøy, nguyeân côù noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Baûy Thöùc truù vaø chín Höõu tình cö, laø baûy thaâu nhieáp chín hay laø chín thaâu nhieáp baûy? Ñaùp: Chín thaâu nhieáp baûy, khoâng phaûi laø baûy thaâu nhieáp chín. Hoûi: Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñaùp: Hai nôi, ñoù laø coõi trôøi Voâ töôûng vaø Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Trong naøy, nguyeân côù noùi roäng ra nhö

tröôùc. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi coõi trôøi Voâ töôûng vaø coõi trôøi Höõu Ñaûnh, phaàn nhieàu noùi laø Xöù? Ñaùp: Bôûi vì coù caùc ngoaïi ñaïo chaáp vaøo hai Xöù naøy cho laø giaûi thoaùt; Ñöùc Phaät vì ngaên chaën ñieàu aáy cho neân noùi laø nôi sinh. Coù ngöôøi noùi: Ngoaïi ñaïo chaáp hai Xöù naøy laø nôi vaéng laëng nhaát; Ñöùc Phaät noùi laø Xöù, roõ raøng laø nôi oàn aøo naùo ñoäng chöù khoâng phaûi laø

vaéng laëng, bôûi vì laø nôi löu chuyeån cuûa coõi- neõo vaø sinh loaïi. Coù ngöôøi noùi: Ngoaïi ñaïo chaáp hai Xöù naøy laø thaät söï giaûi thoaùt, vónh vieãn khoâng coù lui suït; Ñöùc Phaät noùi nôi aáy laø nôi lui suït chöù khoâng phaûi laø thaät söï giaûi thoaùt, nghóa laø töø Phi töôûng phi phi töôûng xöù cheát ñi, phaàn nhieàu sinh xuoáng ñòa döôùi, töø coõi trôøi Voâ töôûng cheát ñi chaéc chaén sinh vaøo coõi Duïc. Coù ngöôøi noùi: Thoï löôïng cuûa hai coõi trôøi aáy laâu daøi, phaàn nhieàu ngoaïi ñaïo chaáp laø Nieát-baøn thaät söï. Nghóa laø coõi trôøi Voâ töôûng chæ coù thoï löôïng laâu daøi so vôùi nôi sinh cuûa dò sinh, coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng coù thoï löôïng laâu daøi so vôùi taát caû moïi nôi sinh, cho neân Ñöùc Phaät noùi nôi aáy laø nôi Voâ thöôøng. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Chín nôi cö truù cuûa höõu tình, Ñöùc Theá Toân ñeàu duøng hai teân goïi ñeå noùi, ñoái vôùi baûy loaïi aáy laøm hai teân goïi maø noùi, ñoù laø teân goïi cuûa Thöùc truù vaø Höõu tình cö; ñoái vôùi hai loaïi coøn laïi cuõng duøng hai teân goïi ñeå noùi, ñoù goïi laø Xöù vaø Höõu tình cö. Coù Sö khaùc noùi: Ñöùc Phaät duøng Thöùc truù vaø Höõu tình cö laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi thì khoâng taän cuøng, chæ coù hai Xöù, khoâng caàn phaûi giaûi thích sai khaùc, bôûi vì Khoâng voâ bieân… cuõng goïi laø Xöù. Coù ngöôøi noùi: Trong quaû tinh caàn cuûa nôi sinh, loaïi naøy ôû phía sau, cho neân noùi teân goïi laø Xöù, nghóa laø chæ rieâng trong quaû tinh caàn thuoäc nôi sinh cuûa dò sinh, coõi trôøi Voâ töôûng laø phía sau; trong quaû tinh caàn cuûa taát caû nôi sinh, coõi trôøi Höõu Ñaûnh laø phía sau.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.